

Przemówienie przedstawiciela Węgrów, dra Harrera.

Posłowie i dygnitarze podczas uroczystości.

(Fot. M. Münz, Lwów).

żyć podstawę do zgodnej pracy Rusinów z Polakami. O ile spełnią się te nadzieje, najbliższa przyszłość okaże. W każdym razie rozpoczęta pod znakiem zgody rusko-polskiej obecna sesja Sejmu galicyjskiego, której otwarciu przedstawia nasza tytułowa ilustracja, jest ważnym momentem w dziejach Galicji.

Odsłonięcie pomnika Smolki we Lwowie.

Przed czternastu laty w zaciszu domowym we Lwowie zmarł jeden z największych parlamentarzystów polskich i działaczy narodowych Franciszek Smolka. Imię jego, znane i cenione nie tylko w Polsce, ale także i u obcych, a zwłaszcza w Austrii, związane jest z szeregiem historycznych wypadków, które postawiły go na świeczniku życia społecznego, politycznego i narodowego. Demokrata z krwi i kości, szczerze przywiązany do swego narodu, był wzorem polskiego męża stanu, który w całym swym życiu umiał zachować niezawisłość, rządził się rozumem i sercem, za co i obcy i swoi otaczali go głębokim szacunkiem.

Życie Franciszka Smolki było pasmem trudów i gorących uniesień, pełne podniosłych chwil i tragicznych przeżyć.

Ojciec jego nie poczuwał się do narodowości

śmierć. Ułaskawiony przez cesarza, opuścił więzienie w r. 1845, poczem tem gorliwiej zabrał się do pracy politycznej.

Nadszedł wreszcie r. 1848. Austria cała stanęła w obliczu doniosłych przemian historycznych. I w tej chwili Smolka wysunął się na czoło całego państwa.

Wybrany posłem na Sejm ustawodawczy, zasłynął jako pierwszorzędnny parlamentarzysta i prezydował austriackiemu parlamentowi w najcięższych chwilach rewolucji wiedeńskiej. Czuwał nad bezpieczeństwem i spokojem nie tylko Wiednia, ale całej monarchii.

Od r. 1849 rozpoczyna się wydatna jego praca

dla Galicji. Jako członek rady m. Lwowa, jako poseł sejmowy i parlamentarny, wszędzie pracował dla dobra kraju, który serdecznie kochał.

W r. 1881 ponownie został prezydentem parlamentu i godność tę dzierżył przez lat 14.

Dziełem Smolki jest także usypanie we Lwowie kopca Unii Lubelskiej. W r. 1869 podjął on myśl budowy tego pomnika i znacznymi własnymi funduszami myśl tę urzeczywistnił.

Kiedy po długiej a owocnej pracy zgaś w roku 1899, kraj uczcił go wspaniałym pogrzebem, a obecnie wzniesiono mu pomnik we Lwowie. Ceremonia odsłonięcia odbyła się niezwykle uroczystie.

Praca społeczno-humanitarna w Warszawie: Własny gmach Izby rzemieślniczych św. Antoniego.

polskiej, a matka była Węgierką. Franciszek, urodzony w Kaluszu 1810 r., uczęszczał do szkół we Lwowie i tu zetknął się z polską młodzieżą i od niej nauczył się być Polakiem. A miłość tę gorącą zachował już całe życie.

W młodości swej brał żywy udział w ruchu narodowościowym młodzieży na gruncie lwowskim. Stał na czele zawiązanego w r. 1834 „Związku przyjaciół ludu“, a po jego upadku utworzył w r. 1835 „Zbór ziemski“. Obok wytężonej pracy politycznej ukończył studia prawnicze, a w r. 1840 był już adwokatem. Ożenił się wtedy z panną Leokadyą Bäcker de Salzheim, dzielną kobietą, która była mu przez całe życie serdeczną przyjaciółką i powiernicą.

W rok po ślubie, a w miesiąc po przyjściu na świat syna, Smolka został aresztowany, jako jeden z głównych przywódców młodzieży. W więzieniu przesiedział 3½ lat, a za towarzysza miał Floryana Ziemiałkowskiego. W r. 1842 został skazany na

Odsłonięcie pomnika Smolki we Lwowie: Pomnik po odsłonięciu. (Fot. M. Münz, Lwów).